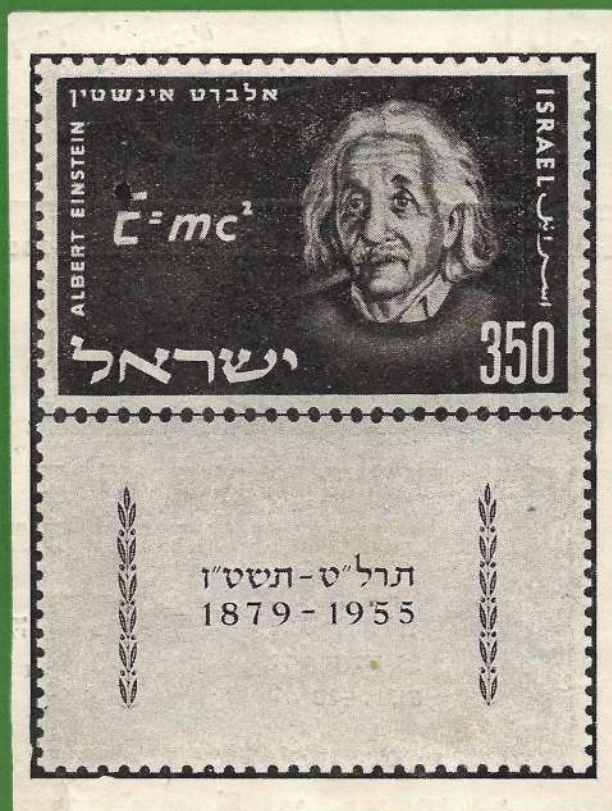

הבולאי

בטאון התאחדות אגודות הבולאים בישראל

המחיר 250 פרוטה

מס' 24
דצמבר 1955

מרכז הבולים

תל-אביב, רח' אלנבי 94
הבנין המרכזי, למטה

אוצר בדום של בולי
אירופה וישראל

כן אנו מספקים אביזרים שונים:

- מלקחי בולים
- אלבומים
- סדרנים
- מדבקות
- חבילות בולים
- זכוכיות-מגדלת
- קתלוגים שונים
- מדי-נקוב

שרות אדיב — מחירים נוחים

קדומים * מנדט * ישראל

● אני משלם מחירים מכסימליים
בעד חומר בולאי מענין

המעביד המרכזי

חברה קואופרטיבית להספקה
של העובדים העברים בישראל

ירושלים

תל-אביב

חיפה

דרך שלמה 58

טל. 18—84211

המחלקה לניר ומכשירי כתיבה

מכירת אלבומים וסדרנים לבולים מכל הסוגים

חדשות דואר-ישראל לשנת 1956

גרבורה על גבי נייר בעל סימנים מיימיים. גליון הדואר מכיל 100 בול עם 10 שבלי ביאור לשורת הבולים התחתונה. הניקוב — ניקוב מסרק 14. כפי שנודע לנו, יוצאים ארבעת הערים האחרונות של סידרת השבטים — 50, 100, 120 ו-250 פ"ר — בחודש אפריל.

הכנו לשני בולי-דואר אויר חדשים. אמנם, עוד חוזן למועד: הם יופיעו לקראת סוף שנת 1956. האחד יהיה בן 750 פ"ר (עמק החולה), והשני בן 3000 פ"ר — קברו של ר' מאיר בעל-הנס בטבריה. יהיו אלה ערים מוספים לסידרת דואר האויר מן המניין.

הודעות המערכת

שהקורא יוסיף לקבל עתון שילך וישפר תפר בחיצוניותו ובתוכנו נדרש ממנו "קרבן" של חמשה גרשים נוספים לחורג. אין לנו כל ספק, שדרישתנו זו תתקבל בהכנה.

מחיר העתון לחברי האגודות הבוליות איות בארץ לא ישתנה, לפי שעה. אדרבא, אנו מקווים שבבוא הזמן אף נצליח להוזיל את מחיר העתון לאגודות החתומות על העתון במרוכז והננו מקווים, שהדבר יניע בולאים נוספים להצטרף לאגודות המקומיות השונות.

גם המחיר לחותמים שנתיים לא חשגנו ונשא, כמקודם, 2,200 ל"י ל-12 גליונות רצופים, כולל דמי משלוח.

הננו להזכיר לקוראנו, כי כל הזמנה של גליונות ישנים וכל הזמנה למי נוי שנת חייבת להגיע אלינו בצירוף הסכום המתאים.

לידיעת הפונים אלינו: יש לצרף בול תשובה לכל מכתב או פניה פרטיים, ש-אם לא כן — נשיב מעל דפי העתון.

אלבני 132 וברח' פינסקר 2, תל-אביב, באשנים הזמניים של השרות הבולאי ובבתי הדואר ירושלים, תל-אביב-יפו וחפה במחיר 390 פרוטה כל אחת. ב-10 בינואר יוציא דואר-ישראל 4 בולים נוספים של הסידרה השניה מן המניין — "בולי השבטים". ארבעת ה-בולים הם בערכים הבאים:

ערך	צבע	מס' הלוח
20 פ"ר	לילכי כהה	92
40 פ"ר	חום	94
80 פ"ר	סגול	97
180 פ"ר	אדום	100

הבולים המופיעים בעמוד האחרון של גליון זה, צוירו ע"י ג. המורי, והודפסו בבית הדפוס הממשלתי, בשיטת פוטר.

ב-3 בינואר יופיע בול הזיכרון לכבוד הפרופ' אלברט איינשטיין ז"ל, שתצלומי נראה על שער גליון זה של עתוננו. הבול בערך בן 350 פרוטה, צויר ע"י ג. המורי, והודפס בבית הדפוס הממלכתי, בצבע חום כהה לפי שיטת פוטר. גרבורה על גבי נייר בעל סימנים מימיים. גליון הדואר מכיל 20 בול עם 5 שבלי ביאור לשורת הבולים התחתונה. מספר הלוח 118. הניקוב — ניקוב מסרק 14. באותו יום יוצא גם בול הזיכרון

לציון מלאת 30 שנה לקיום הטכניון, (הטכניון נפתח ביום ט"ו בשבט תרפ"ה, 6.2.25).

הבול בן 350 פרוטה הוא דו-גוני — זית ושחור, צויר ע"י ג. המורי והודפס בבית הדפוס הממשלתי בשיטת פוטר. גרבורה על גבי נייר בעל סימנים מיימיים. גליון הדואר מכיל 20 בול עם 5 שבלי ביאור לשורת הבולים התחתונה. מספר הלוח 119. הניקוב — מסרק 14.

מעטפות היום הראשון הנושאות את הבול החדש שהוחתמו בחותמת בית הדואר בחיפה תמצאנה למכירה ביום ההופעה בלשכות השרות הבולאי ברח'

מחיי האגודות בארץ

תל-אביב

החל מיום 1 לנובמבר חודש הנוהל באגודה לבקורים בימי שני וחמישי בין השעות 7-9 בערב. בכל יום שני מתקיימת הרצאה על נושאים שונים. הבקורים הולכים ומתרבים.

ביום 14 לנובמבר התקיים "ערב שאלות ותשובות" והרצאה מלאה תוכן ע"י יושב ראש האגודה הח' י. אוקו על הנושא: מצבנו ועתידנו. השתתפות חברי האגודה ובו במקום הודיע על העלאת בדמי-חבר מ"ו לינואר 1956, בהתחשב במצוקה הכספית. כן הוחלט על השתתפות כל החברים, ללא יוצא מן הכלל בהתרמת בולים לטובת "קרן המגן". על מועד המכירה תבוא הודעה מיוחדת בעתונות וב"קול ישראל". נבחרה ועדה מתוך החברים, אשר מטפלת בקבלת החומר וריכוזו והכנתו למכירה. השתתפות החברים משיבוע רצון. הועדה מביעה משאלתה לאספנים אשר אינם חברים באגודתנו, לתרום ביצין יפה לטובת המפעל.

ביום 21.11.55 התקיימה באגודה הרצאת חברנו מ. פרצלן על הנושא: "בין לאות וקטלוגים", לרגל הופעת הקטלוג "הימן-פרצלן 1956".

הרצאתו המקיפה והיסודית ענינה את כל הנוכחים ואף בשאלות ותשובות היה השתתפות רבה ולשביעת רצון כל החברים, אשר הביעו תודתם עבור הרצאתו והסברותיו המעניניות והדגמת הקטלוגים על ידו.

ועדת התרבות מודיעה שביום ב' ה' אחרון בכל חודש, החל מדצמבר, ייערך "ערב שאלות ותשובות". מתקבלות גם שאלות בכתב.

ביום 28.11 הודיע יו"ר האגודה על

ההחלטה הסופית לקיים את התערוכה השנתית בתל-אביב בחול המועד סוכות. החברים מתבקשים להכין מוצגיהם.

האגודה התל-אביבית לבולאות תקיים בתחילת ינואר מכירה פומבית של בולים, שהכנסתה קודש לקרן-המגן. האספנים מתבקשים להמציא את תרומותיהם למכירה זו בדואר (ת.ד. 782, ת"א) או להביאן למועדון-האגודה, רח' פינסקר 49, בכל שני וחמישי, בערב.

רחובות

אגודת הבולאים ברחובות עורכת בשבט תצוגת-בולים מוקדשת לנושא "שבט וחקלאות". תצוגה זו מתקיימת בעידוד התאחדות אגודות הבולאים, האגודות והיחידים המעוניינים להשתתף בתצוגה יפנו אל אגודת הבולאים, רח' הרצל 146, רחובות.

פתח-תקוה

ביום 13.11.55 התקיימה אסיפה כללית של "אח"ה" פ"ת בנוכחות 30 איש. האסיפה נפתחה ע"י יו"ר האגודה, הח' רוטשטיין, שמסר דו"ח הפעולות של השנה החולפת וקרא את החברים לפעולה אינטנסיבית, למשוך את רוב בולאי פ"ת לאגודתנו. הוא הדגיש במיוחד שכל בולאי צריך להשתייך לאגודה ומסר גם על פעולות הנוער, שהתנהלו בהצלחה רבה ע"י החבר גולדשטיין ושגם השנה התחדשו בהנהלתו של הח' אסנפלד. (הפעולות מתנהלות ב"בית רחל" שליד ב"ס פיק"א).

לאחר ויכוח ער נבחר ועד חדש ב"הרכב: יו"ר רוטשטיין משה, מזכיר דבס משה, גזבר גוסטר בנימין, מטפל בארגון פנימי — לנג יצחק, והחברים גולדשטיין ואסנפלד בארגון הנוער. הועד החדש בישיבתו הראשונה התחיל בארגון הרצאות וגם תצוגות אספנים

של חברים.

הפעולות בחוג התקיימנה בכל יום א' משעה 8 בערב, במועדון רח' מו"נ טיפזירי 11.

ב-27.11.55 הרצה באגודתנו מר משה פרצלן על בולי ישראל ושגיאותיהם. השתתפו כ-35 חברים ואוהדים.

ב-11.12 נערכה באולם העיריה מסבת-חנוכה בהשתתפות אורחים מאגודת הבולאים הת"א וסגן-ראש-העיר, מר זכאי. ד"ר משה אופיר הרצה על הבולאות בעולם.

פעולות הנוער:

בעולם "בית רחל" ליד ב"ס הבמלכ" תי ברח' ביליז פועלת קבוצה בת 30 ילד בהדרכתו של החב' אסנפלד. בגמני סיה "ישרון" פועלת קבוצה שניה בת 15 ילד בהדרכתו של ד"ר לוי. הצלחנו להחתים את מחלקת הספריות ליד עיריית פ"ת על "הבולאי". מחודש דצמבר ימצאו החבורות באולמי הקריאה בפ"ת.

מכתב למערכת

שאלתיאל שואל את שר-הדואר

ב"ה

נמצא לפני התנ"ך "בראשית, פרשת ויחי, פרק מ"ט" — ואני תוהה: איך אפשר היה לגלות בורות שכזו? האם לא צריך היה להוציא את בולי השבט טים לפי סדר הברכות שיעקב אבינו ברח אותם לפני מותו? וסדר זה הוא כדל:

קמן:

ראובן, 10 פר'; שמעון, 20 פר'; לוי, 30 פר'; יהודה, 40 פר'; זבולון, 180 פר'; יששכר, 120 פר'; דן, 50 פר'; גד, 80 פר'; אשר, 100 פר'; נפתלי, 60 פר'; יוסף, 200 פר'; ובנימין, 250 פר'. מדוע בא הדואר שלנו ושניה סדרי

"בראשית"?

זשאלתיאל, אחודה — חזיפה

התכנית לחודש הקרוב

18.12.55 — הרצאת הח' טייגר: "הדפ"

סת בולים בארץ ובעולם;

25.12.55 — ערב חליפין;

1.1.56 — הרצאת הח' ליברמן: "חז"

תמות ארצנו";

8.1.56 — ערב חליפין;

15.1.56 — הרצאת הח' שלזינגר: —

"אנגליה קלאסית";

22.1.56 — ערב חליפין;

29.1.56 — חידון בולאי, בעריכת הח'

בתר.

נתקבלו בחברים לאגודה —

ה"ה: א. חסידוף, ש. לובין, בודלנדר, ה. פטרנקר, מ. אדלר, י. טאז, אלי וגו, ג. ווהנאי, גוטליב, ש. גינבורג, א. הר, מן, א. קבורי, א. בלסון, הירש, ורדימון, גב' גלי פייבלמן.

תנועת חלופי בוק: — מ"ו ל'

דצמבר ניתנת לחברים אפשרות להציע חומרי-חליפין מובחר יותר במחברות נפרדות. ניהול שירות-חילופים זה נמ' צא בידי הח' י. קליין, אשר לידיו יש למסור את המחברות.

הזמנות מהשרות הבולאי: —

תתקבלנה להבא אך ורק מחברים ש' שילמו את דמי-החבר לאגודה.

חמועדון: —

ברצוננו להזכיר לח' ברים, כי אולסדור פתוח גם בשבתות, בשעות 12.30—10.30 בבוקר לפגישות חברים.

מפעילות האגודה:

ב'9 באוקטובר ניתנה רשות-הדיבור לחברים, אולם ניתן לומר, כי הויכוח התנהל במסגרת תרבותית מאד.

על רשמיו הפילאטליים מביקורו ב' טורקיה הרצה הח' מינס ב'16 באוקטובר בר ושיחתו המעניינת נתנה מושג מלא מן הפעולות הבולאיות בארץ זו. פיקנ'

טיים במיוחד היו התיאורים מן ההוי של אגודת-בולאים בקושטא ושל טיפוסיו ה' אספנים למיניהם, ושל פגישותיו עם סו' חרי-בולים בטורקיה. יישר כחו של מר מינס על ערב נעים ומאלף שניתן לחב' רים בזכותו.

האספה הכללית השנתית נערכה ב'30 באוקטובר. החברים הרבים שהתאספו בחרו בחברנו החתיק ד"ר פישר ליו"ר ואת הח' מיכה טייגר למזכיר האספה. אח"כ מסרו חברי-הועד את דוחותיהם, וועדת הביקורת אישרה את המאזן הכס' פי.

להלן התפתח ויכוח כללי, שבו השי' מיצע הנוכחים את הצעותיהם והמלצו' תיהם לועד החדש. הועדה המכינה הר' כיבה הפעם רשימה אחידה של שבעה מועמדים לועד, רשימה שאושרה פה' אחד כמעט ע"י הנוכחים. לועד נבחרו הח"ח י. גרבה, הרלב, ספירו, ה. גינתר, גב' גלי קאטשר, קנר, וי. קליין. התפ' קידים בועד חולקו כדלקמן:

- י. גרבה — יו"ר,
 - הרלב — מזכיר,
 - ספירו — גזבר,
 - גינתר — עורך הבטאון;
 - גב' קאטשר — השרות הבולאי;
 - קנר — חלופים;
 - קליין — פעילות-יועזר וחלופי-בוק.
- לחברי הועד היוצא, ה"ה פינקלמן, ד"ר הקסטר, א. כהן וה. ווינר הובעה הר' קרת כל החברים, בעד פעילותם המסור' רה במשך השנה.

הרצאתו של הח' פינקלמן ב'

חודש נובמבר הפכה, כמשוער, ל"מאז' רע". המרצה שהקדיש את דבריו לנושא "ישראל — משומש", האיר את ענין ה' בול הישראלי באור חדש לגמרי — אה, אולם, ישן לגמרי, שהרי לאבחנונו, פו' חת והולך מספר הבולאים המתמסרים לאיסוף בולי ישראל ב"סגנון הישן" ו' המקובל: הדבקת בולים מוחתמים נקיים באלבום... הויכוח שהתנהל בעקבות ה'

המשלחת לאי גוג

הודעתנו על האפשרות להשיג מעטפות מעניינות מוחתמות בחות' מת המשלחת המדעית לאי גוג (ראה "הבולאי" מס' 23) עוררה התעניינות עצומה בקרב האספנים בארץ ורבים פנו אלינו בבקשת פרטים נוספים. אנו חוזרים ומודיעים: יש לפנות אל מר הולדגייט, ע"י מנהל הדואר באי טריסטן דה קונייה.

Mr. M. W. Holdgate, c/o Postmaster, TRISTAN DA CUNHA, South Atlantic.

לכל פניה יש לצרף מכתב וכן מעטפה ריקה ועליה כתובת המבקש. על מעטפה ריקה זו יש להדביק בור' לים של טריסטן דה קונייה (אם אפ' שר להשיגם בלתי-מוחתמים, כמובן, אצל סוחר בולים בישראל) או לצ' רף את דמי המשלוח חזרה של ה' מעטפה. התעריף של דואר אויר ל' מכתב מטריסטן דה קונייה לישראל הוא שילונג אחד ושלושה פנס. הפניות חייבות להגיע אל מר הולדגייט עד סוף ינואר 1956 השם הלוועזי המדויק של המשלחת הוא:

Scientific Survey Expedition to GOUGH ISLAND.

הרצאה אישר בתחלת את טענות הח' פינקלמן.

לתורה מיוחדת ראוי הח'

ב'תר על החידון הבולאי המצוין ש' עליו ניצח ב'20 בנובמבר. אפילו המת' נגדים המושבעים של צורת-בידור פילאי' טלית זו נאלצו להודות הפעם כי נהנו. הזוכים בחידון זה היו החברים מינס, פינקלמן והרלב.

שרות חליפין של האגודה או'

רגן מחדש. הרכו הוא הח' קנר (חיפה, ת. ד. 654). החברים מתבקשים להמציא לו את מחברותיהם בערי-החליפין או להשאירן בחנות של הח' ב'תר (רח' חרי' צל 53), עבורו. למען הקל על השרות רצוי להשתמש בחבורות אחידות, שאפ' שר לקבלן בזכויות האגודה.

הצעת חלופים: כל מי שברשותו בור' לים סיניים כפולים מתבקש לפנות אל הח' רוזנפלד.

OVERLAND-MAIL
Baghdad-Haifa.

OVERLAND

BAGHDAD-HAIFA.

BY OVERLAND MAIL
BAGHDAD-HAIFA

BY OVERLAND MAIL

OVERLAND

OVERLAND MAIL بر السبارة

עם חותמת האחים גיירן שברשותו היא
מ"1409.

מסתבר, שכל המכתבים, אשר נמסרו
למשלוח בדרך היבשה בין בגדאד לחיפה
הועברו באמצעות חברה זו.

נובמבר חודש "רוה"

חודש נובמבר היה חודש "רוה" ל
אספני החותמות המיוחדות בישראל:
הופיעה רק חותמת אחת, ברחובות, ב
סוף המיוחד ב"יד חיים ויצמן", ב
לנובמבר.

לעומת זאת הוכנסו לשימוש מספר
חותמות רגילות ובוצעו שינויים בחות
מות קיימות.

ב"1 בנובמבר הופיעה החותמת של
"נוה אפרים מונסון" (ראה "הבולאי"
מס. 23). יש לנו יסוד לקוות כי פנייתו
בענין זה תשא פרי.

המספרים 4, 3, הוכנסו לשימוש ב
חותמות חדשות של פרדסיחנה, ב"10
לנובמבר. ב"16 בו חוסלה החותמת של
סוכנות בית-העולים בפרדסיחנה.
בעכו הוכנסו לשימוש חותמות במס'
פרים 4-1 בתעתיק לעזיו חדש ACCO
ב"20 לנובמבר.

המספרים 121-120 הונהגו ב"29 ל
נובמבר בחותמות של תל-אביב יפו
(תחנת-הרכבת ברח' ארלוזורוב).
נודע לנו, כי בסוף דצמבר תונהג הח'
תמתי-עמולה למען "קרן המגן".

של החברה.

המכוניות של האחים גיירן הוזמנו
בארה"ב, הן היו בעלי 75 כ"ס ומשקלן
היה 12 טון. הן היו מצוידות במאורות
חשמליים ובמושבים מתקפלים ומרופ'
דים, שניתן להפכם למשכבים בשעת'
הצורך.

ראשיתה של החברה היתה הרפתקנית
למדי. אחד השייכים הבדואים התחייב
להגן על המכוניות מפני שודדי-המדבר
ותמורת זאת היה מקבל שכר בגובה
של שליש אחד מהסכום שהחברה היתה
גובה בעד העברת הדואר, אולם, במועד
מאוחר יותר קיבל מגיית של החברה.

נראה, כי בבתי הדואר הגדולים בעיר
ראק, כגון בגדאד, בצרה, וכי, היו
תוויות מיוחדות, שהודבקו על המכת'
בים אשר נועדו, להעברה באמצעות
האוטובוסים.

בציורים דלעיל נראות רוב החותמות
ותוויות של שרות-הדואר זה, שרשם פרק
מעניין ביותר בתולדות-הדואר בא"
שרם נחקר די צרכו.

ברישותו של החוקר הנודע ד"ר גור'
דון ורד מצויה מעטפה שנשלחה מן
המסעדה ברוטבה. היא נושאת החותמת
של חברת האחים גיירן. המעטפה היא
משנת 1935, אולם ד"ר ורד מעיד ב'
"באפי"פ בולטין", כי המעטפה האחרונה

של חיללים משוחררים מן הצבא
האוסטרלי, בעלי-זמנה, ששרתו ב'
מלחמה העולמית הראשונה במורח'
התיכון, הקימה בשנת 1923, חברת'
תחבורה, שעסקה בהובלת דואר והסעת'
נוסעים בין עיראק ליסוד-התיכון. היתה
זאת חברת התחבורה של האחים
גיירן, שפעלה בקו בגדד-דמשק-
חיפה.

האוטובוסים של החברה זו קיצרו את
הדרך של 527 מילין מחדשים בקירוב
(על גבי גמלים) לעשרים וארבע שעות.
בדרך מבגדד לדמשק היו לאוטובוסים
שתי תחנות-ביניים, שתיהן בעיראק —
מצירוטבה וראמאדי — שם הוגשו
לנוסעים ארוחות ומשקאות במסעדות

14 Nov. 1935

RUTBA REST HOUSE

DIRECTED BY

לאילה אין קרניים

על אחד מבולי השבטים (60 פרוטה) מצויר בעל חיים המסמל את שבט נפתלי. לכאורה נראה כי זהו הצבי, אולם נזי שיתכונן היטב בעזרת זכוכית מגדלת יראה קרניים מפורצות — סימן מובהק לאייל. אמום, לאיילה (נפתלי איילה שלוחה) אין קרניים (פרט לאייל הצפוני שנעולם לא היה באזורנו). אולם מסתבר שהצייר גרס את פירושו המקורי של חלוץ הזואולוגים בא"י אהרני ז"ל, שסבר כי איילה היא שם המין כולו. מפני שהוא הקטן בסוג האיילים, לאיילה שלוחה" פירושו — בעל קרניים מסתעפות. וכן בגמרא:

„למנוח על אילת השחר — מה איילה זו קרניה מפצילות לכאן ולכאן" (יומא כט א).

האייל האחרון הוכחד מארץ ישראל לפני 43 שנים, לפני מלחמת העולם הראשונה. בתלמוד ובמדרשים טימני היכר של האייל בעל הקרניים המפוצלות (בבלי יומא כ"ט, א') ומצד שני נאמר בפירוש שקרני הצבי אינן מפוצלות (בבלי חולין נ"ט, ב; רמב"ם, משנה תורה, הלכות מאכלות אסורות פ"א, י). ואעפ"י שכל ספרי הזואולוגיה והמאמרים באנציקלופדיות העבריות על האייל נותנים בו את הסימנים המובהקים מרבים להחליף אייל בצבי.

אלקנה ביליק, ירושלים

מכירה פומבית לסוכת „קרן-המגן"

אגודת הבולאים בחיפה, ביזמתו של יו"ר מר גרבה, אירגנה מכירת בולים פומבית, שהכנסתה קודש לקרן המגן. חברי האגודה תרמו ביד נדיבה למטרה זו, החומר כלל אוביקטים יקרים וגדולים.

כל החומר מוזן וסודר ל-170 „לוטים" שכללו חומר בולאי מגוון מכל שטחי היבולאות וכמובן גם מישראל.

הודפס קטלוג, שהכיל רשימה מפורטת לפי ה„לוטים" ולפי מספריהם ולצד דם צוין מחיר ההערכה. כל עבודת ההכנה נעשתה בהתנדבות ע"י חברי האגודה ולא היו שום הוצאות.

המכירה התקיימה ביום א', 4 בדצמבר ב„אולם דוד" בהשתתפות מאות חברים ואורחים מהחוף.

הממונה על המכירה היה מר פינקלמן, שניהלה ב„יד הזקה" והכרותיו היו מלוות „מימרות-כסף" ודבריו הומרו לענין, שהשרו אורה נעימה במשך כל זמן המכירה.

מעניין לציין כמה גילויים כגון:

● מעטפה שהכילה כמות בולים מורחמים (תרומת ילדי משק אפק) ערכה כ-10 ל"י נמכרה בסך — 10 ל"י.

● מעטפת „דאר עברוי", נושאת, נזר סף 6-הבולים של הערכים הנמוכים, בול 500 פר, מוחתמת בחותמת חיפה, נמכרה ב-37.500 ל"י.

● בול דאר אויר (יפו) — 1 ל"י מוחתם, נמכר ב-7.500 ל"י.

● בול „המנורה" (— 1 ל"י) נמכר ב-10 ל"י.

כל ה„לוטים" נמכרו והכניסו סך של — 1.100 ל"י שהועברו למשרד-הבטחון.

י. ב.

הדואר בשטח הכיבוש המצרי בא"

מאת י. נ. הכהן

קטעי מעטפות אוטומטים, כי רבים מן הבולים המשוּמשים כביכול, הנפוצים בשוק, אינם אלא בולים בלתי משומשים שהוחתמו לפי בקשה והדבק נשטף מהם. המעטפות הראשונות מרצועת עזה נור שאת חותמות מנדטוריות. הואיל ור חותמות כאלה נעלמו בוודאי בתוהו ובהו לאחר הפיגוע הבריטי, אין להניח כי הן היו בתקופה זו אחרת, בשור מוש בכל משרדי הדואר שהיו כפופים לשלטונות המצריים.

בהקדם האפשרי לאחר כיבוש מקום כלשהו דאגו המצרים להכניס לשימוש

חותמות עגולות חדשות, שעליהן כתוב בת ערבית מלמעלה ובאנגלית מלמטה. קבעתי בחותמות אלה את מידות הקוטר הבאות:

- (1) בית גילה, בית לחם וחאניונס — 27 מילימטר;
- (2) עזה ורפיח — 30 מ"מ;
- (3) דיר אל-בלח, עזה ועזה החדשה — 32 מ"מ.

ועוד יצויין פרט מעניין בנוגע לחותמות של הירדנים, לאחר שקיבלו לידהם את משרדי הדואר בבית גילה, בית לחם וחברון מידי המצרים. בתחילה חזרו והשתמשו הירדנים בחותמות המנדטוריות הישנות, אולם כעבור זמן קצר הכניסו לשימוש חותמות דולשוניות עגולות (ערבית מלמעלה, אנגלית מלמטה), שקוטרו 27 מ"מ. חותמות אלה הוחלפו ב־1952 ע"י חותמות דומות, שקוטרו 33 מ"מ.

האיזור עצמו) דרך רבת עמון, כי הירדנים החזיקו בירושלים העתיקה וסללו כביש חדש, שחיבר את בית לחם עם הדרך הראשית מירושלים לרבת עמון, דרך יריחו ואסאלט.

כביש זה השתרע מזרחה יותר מן הכביש החדש יותר, שבו עברתי, לעתים תכופות, באביב 1954, והעובר מזרחית ל"ארמון הנציב", שהוא עתה מקום משכנו של מטה משקיפי האו"ם.

באביב 1949 הורשו הכוחות המצרים המנותקים בהרייהודה להסוג, דרך הירושלם הישראלית, לרצועת עזה ולסוּבָּר.

ברצועת עזה נמצאים כיום שלושת רבעי מיליון תושבים, מהם 4/5 פליטים פלשתינאיים, המקבלים סיוע ממוסדות האו"ם. כן חונים ברצועה משקיפים מארצות שונות, נוכחותם של נציגים זרים רבים מטעם האו"ם, המוסדות הבינלאומיים וחברות כלכליות שונות וכן קיומם של מחנות פליטים מרובי אוכלוסין גרמו לכך, שמחזור הדואר של האיזור יהיה גדול בהרבה מאשר בתקופת המנדט.

אולם, כאן עלי להזהיר את הבולאים: אינני מייצג לאסוף את הבולים המצריים עם הדפסה הרכב "פלשתינ" ועם חותמות ממקומות ברצועת עזה, אלא אם כן נמצאים הם על מעטפות או

השטח, שנכבש ע"י הכוחות המצריים, שפלשו לארץ ישראל אור 15 במאי 1948, כלל מספר מקומות בעלי משרדי דואר מנדטוריים ומבחינה גיאוגרפית-בולאית נחלקו לשלושה:

(א) האיזור שעודו מוחזק ע"י המצרים והידוע כיום בשם "רצועת עזה". ברצועה זו קיימים עתה משרדי דואר אזרחיים בדיר אל-בלח, עזה, עזה החדשה ("גזה אל-ג'ידה") בחתמת המצרי (רית); חאניונס ורפיח ("רפה", פלשתינ"); בחתמת המצרית.

(ב) האיזור שהיה בידי המצרים ממאי 1948 אולם שוחרר באוקטובר שנה זו ע"י צה"ל. איזור זה כלל משרדי דואר בבאר שבע (ששוחררה ב־21 באוקטובר 1948), בית ג'יברין, מגדל (מגדל-אשק), לון, ששוחררה ב־5 בנובמבר 1948; פלוגיה ("פלוגה") בחתמת המצרית, בי אריות הלטיניות ואיסדוד (אשדוד). אין זה מן הגמגע, כי היתה גם סוכנות דואר נוספת בדירסוניד.

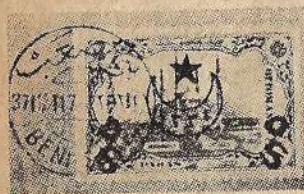
(ג) האיזור שהיה בידי המצרים ממאי 1948 עד אפריל 1949 ולאחר מכן עבר לרשות הירדנים, שסיפחוחו, באפריל 1950, לממלכה ההאשמית הירדנית. באיזור האחרון (ג) קיימו המצרים משרדי דואר בבית גילה, בית לחם וחברון ("אל חליל", בערבית). יתכן גם כי היה דואר מצרי בזהריה, דרונית לחברון.

מאוקטובר 1948 ועד אפריל 1949 היו הכוחות המצריים באיזור א' מנותקים מאלה שבאיזור ג', בגלל שחרור איזור ב' ע"י צה"ל. בתקופה זו נשלח הדואר (כמובן, פרט למכתבים שנועדו למקומות שבתוך

ההוצאות הזמניות של הטורקים בא"י

— מאת ג'מל אוקדי, קושטא —

בשוליים משמאל ומימין, בצורת "5", אירופית וערבית. פרט למספר אכסמפלרים בלתי משומשים, שנקנו ע"י קצינים גרמנים, טורקים ואוסטרים, שימשו רוב הבולים האלה למשלוח המחאות והיתר למשלוח דברי דפוס ומספר גלויות ומכ

טיפוס א'

(שתי הדוגמות: מאוסף א. הופמן)

תבים. הדפס-רכב זה שונה מאד מהדפס-רכב הצבאי של עזה, הואיל ואין הספ-רה הערבית בדיוק מעל לספרה האירורי פית, כי אם מוזות קצת לצד שמאל (טיפוס א').

הואיל וספסי ההמחאות נשארו במש-רדלי הדואר שאליהם נשלחו עד שהגיע מועד השמדתם כחוק, נותרו רק מספר אכסמפלרים, מלבד אלה שהודבקו על עטיפות למשלוח עתונים, גלויות ומכ-תבים. מספרם נאמד בלא יותר מאשר 200. אמנם, היתה הוראה לא למכור בו-לים בלתי-משומשים מאלה, אבל, כא-מור, קצינים גרמנים ואוסטרים, חובבי-בולים, הצליחו לשים ידיהם על כמות קטנה, ובמחיר גבוה מן הערך הנקוב, לאחר שמלאי חדש של בולים בני 5 פרי-הגיע לבני סעב. מאחר שמשרד הדואר הטורקי מס' 46 פעל באותו איזור כמשי-רד הדואר האזרחי של נפת תול-כרם, הרי שדברי דואר שנשלחו מגפה זו ב-בולים עם הדפס-הרכב הנ"ל הוחתמו אך ורק באחת משתי חותמות: "בני סעב" או "דואר צבאי 46" (של המחנה הטורקי ה-8).

(ב. ב. צ.)

על פי תקנות הדואר העותומני, נשארו כל הבולים ששימשו על המחאות במש-רד הדואר שאליו נשלחו ושם, לאחר שי-עבר פרק-זמן קבוע, נגזרו במספרים או נקרעו. פירוש הדבר, ששרדו רק מעט מאד מבולים אלה, במידה שהיו בלתי-משומשים או מודבקים על גלויות. ה-אכסמפלרים שנשארו מופיעים, בדרך כלל, כבודדים. כל המהדורה כולה היתה מורכבת מעשרה גליונות.

במהלך הקרבות אבדה חותמת הדואר הטורקית של עזה וכן נעלמה חותמת משרד הדואר הצבאי. משום כך אין מר-צאים בולים אלה הוחתמים בחומות הנ"ל. הם הוחתמו במועד מאוחר יותר או שלא הוחתמו כלל. לעומת זאת נר-שאים הם טיט בעפרון כחול "גזה" בצירוף התאריך. על פי פקודה רשמית הוחתמו, במעבר או בתחנתם הסופית, כל הבולים שבוטלו בעפרון או בדיו או שלא הוחתמו כלל. משמע, שבולים אלה מופיעים עם חותמת-דואר וחתמת-עפרון גם יחד.

✱

ההוצאה הרביעית שעליה נייחד את הדיבור נוצרה בדצמבר 1917, כאשר התחוללו סופות עזות בשרון ובשומרון. השטפונות הציפו את כל האזור בין יפו לחיפה. איזור בני-סעב, כפי שנק-ראה תול-כרם בימי הטורקים, היה מנו-רק לגמרי מחמת שיבוש הכבישים ו-התמוטטות הגשרים. בתום רבים נהרסו ומסילת-הברזל באיזור התוף היתה, ל-אורך מילין רבים, מתחת לפני המים. בין היתר נפגע גם הדואר בנפת תול-כרם, כי זה שבועות רבים שלא נתקבל מלאי חדש של בולים מדמשק, בשל השי-תוללות המלחמה ואיתני הטבע.

הדואר בבני-סעב היה זקוק לבולים נוספים בני 5 פרי, בשביל המחאות ה-דואר, שהחילים בשרות פעיל היו שול-חים למשפחותיהם בטורקיה וכן לביו-לדברי דפוס. משאולו בולים בדרג זה, ציוה הפקיד הטורקי הגבוה ביותר ב-נפה, עריף ביי, ליטול חמשה דפים בני 100 בולים כל אחד, מהוצאת אדריאנו-פול, ירוק, בני 10 פרי, עם כוכב (צומ-שטיין 467) ולהרכיב עליהם הדפס-רכב

ארבע הוצאות בולים זמניות נוצרו בתקופת המלחמה העיר-למית הראשונה ולפניה בארץ-ישראל: אחת פרטית, שתיים רשמיות ואחת של הדואר ה-צבאי הטורקי.

ההוצאה הפרטית היתה בצורת הדפס-רכב שהורכב ביפו לכבוד עליית לכס-המלכות של השולטן מחמד החמישי, ב-27 באפריל 1909. על בולים טורקיים בני 5 פרי עד 2,5 גרוש מסידרת 1908 (צומ-שטיין 139—134) הורכבה הכתובת "שולטן מחמת חמים 14 ניסן 1325", בשלש שורות. בולים אלה הוחתמו לפי בקשה ע"י פקיד הדואר העותומני, או לם אין מעטפות אוטנטיות שנשלחו ב-דואר.

✱

ההוצאה השנייה היא משנת 1914. בשל מחסור בבולים, ציוה מנהל הדואר ה-טורקי בירושלים על חצוי בולים בני 10 ו-20 פרי ו-1 גרוש (צומשטיין, 233, 234, 235). בולים חצויים אלה היו במח-זור זמנה במחוז ירושלים.

✱

ההוצאה השלישית, הוצאת-עזה, היא

טיפוס ב'

צבאית. בימי המצור על עזה, שהושם ע"י הבריטים ב-1917, עברה העיר פני-מים מספר מיד ליד. חלק ממלאי הבר-לים אבד או הושמד בקרבות. כדי לספק את הביקוש לבולים בני 5 פרי, בשביל שרות המחאות הדואר, אישר המפקד הטורקי הראשי, גנרל רפעת פחה, פקו-דה של מפקד דיביות הרגלים השלישית, ממאסר 1917, להרכיב הדפס-רכב על ה-בול בן 10 זרי, ורוד, שהוצא בטורקיה לכבוד יובל הדואר (צומשטיין, 379, 384). הדפס-הרכב הורכב במרכז-הבול, בחותמת גומי, בצורת "5", בספרה אירורי פית וערבית. הספרה הערבית היא ב-דיוק מעל לאירופית (טיפוס ב'). ההר-כה הוצאה לפועל במשרד הדואר הצ-באי של דיביות הרגלים השלישית וכמ-עט כל הבולים, פרט לשאריות קטנות, שימשו לביו-ל המחאות דואר. חלק קטן מבולים אלה שימש גם למשלוח גלויות.

מושל איי שלמה צייר בולים

עוד לפני התמנותו כמושל הרבה ווד פורד לסייר באיים וחיבר עליהם ספר קלאסי בשם „חובבי-טבע בין ציירי הראשים“.

המושל הקים את רשת-הדואר באיים וצייר בעצם ידיו את הבולים הראשונים — סדרת הסירה הגדולה, שהופיעה ב-1907. בולים אלה הוכנו בשיטה ליטוגרפית ע"י בית-דפוס בלתי מנוסה באוסטרליה וכתוצאה מכך נתגלו בהם שיבושי שים מרובים המבוקשים מאד ע"י האספים.

גם ההוצאות המאוחרות יותר מענינות מבחינת ידיעת הנוף וההווה של איי שלמה וכדאי לציין, כי זוהי ארץ „צנועה“ מבחינה פילאטלית, שמעולם לא הוציאה בולים לשם ניצול האספן. בולי-הזכרון היחידים שהופיעו באיי-שלמה הם מאוחרות שיוצאו בכל שאר המושבות הבריטיות.

שטח מעינינו נוסף למתענינים באיי שלמה הן החתרמות של אניות וספינות הדואר השונים שנפתחו באיים, למען הקל על פעולותיהן של שתי חברות מס-חריות בריטיות גדולות אשר להן מעין מונופולין לפיתוח אוצרות האיים.

במלחמה העולמית השניה נכבשו האיים ע"י היפאנים ובשלהי 1942 ערכו האמריקנים התקפת-נגד עזה בגואדלוקה, שהיתה אחרי-כך למרכז המטה של בעלי הברית באזור. מתקופה זו רבות החתמות מענינות של השרותים הצבאיים השונים.

בסיכום אפשר לומר, כי איי שלמה הם שטח מעניין לאיסוף — ואפילו שטח שווה לכל נפש, כי פרט למספר סטיות ניקוב גדירות מן הסידרה הראשונה, נין תן להשיג את רוב בוליהם באמצעים צנועים.

בול זה צייר המושל

קבלת-הפנים שערכו לו הילדים לא היתה מעודדת.

כעבור שנים רבות — ב-1595 — ניוסה מנדניה את מזלו מחדש, אולם לא יכול למצוא את איי-שלמה. הוא הגיע לאיי סנטה-קרוס — במרחק 500 ק"מ מערבה — ושם מצא את מותו. מן הישיבת השניה שלו שרדה רק אניה אחת. הספרדים חדלו להתעניין באיים האבורים והדוחות ממסעותיו של מנדניה נשארו גנוזים בארכיון הממלכתי במדינה עד המאה ה-19.

בשנת 1767 גילה רבי-חובל בריטי בשם קרטוט את איי-שלמה בשניה, אולם לא זיהה אותם. פיקחים יותר היו שני קברניטים צרפתים מפורסמים — לואי דה בוגאנוויל וברוני ד'אנטרקסטו — אשר קשרו את תגליותיהם במסעותיו של מנדניה והחזירו לאחדים מן האיים, בשנת 1791 — את השמות הספרדיים המקוריים. איי-שלמה נחשבו, איפוא, כאבודים קרוב למאתיים שנה!

ושוב חלפו מאה שנה, שבהן לא התיינין איש באיים אלה, עד שהוכרו בהם משטר-חסות בריטי ב-1839.

איי-שלמה משתרעים לאורך 1500 ק"מ ויש בקבוצה שמונה איים גדולים ומספר עצום של איים קטנטנים, מאוכלסים בעיקר, ע"י בני הגזע המנלו. ראשית תולדות הדואר באיים נעוצה בימי צירלן וודפורד, המושל הבריטי ה-19, ששרת שם בשנים 1914-1896.

גדולה היתה חכמת שלמה המלך, אך אף הוא בתבונתו כי רבה לא יכול לחזות, כי הסיפור התנ"כי על הוב שבא מאופיר ייחרת בזמיונו של אציל ספרדי צעיר עד כדי כך, שמקץ אלפי שנים תיקרא קבוצת איים באוקיינוס השקט עם שם בן-דודו, אשר היה מלך בירושלים.

אגדות רבות רווחו במאה ה-16 בין ההרפתקנים ויורדי-הים הספרדים במריקה אמריקה הדרומית. אחת מאלה — אגדה עתיקה של בני האינקה — סיפרה על יבשת גדולה המשתרעת בירכתי מערב ותושביה עשירים בזהב ואבני-חן.

המשנה-למלך הספרדי בפירו אישר בשנת 1567 את תכניתו של שר-צבא צעיר בשם אלברו דה-מנדניה לצאת עם מספר אניות ולחפש אותה יבשת — הידועה לנו כיום בשם אוסטרליה. אילו שעה מנדניה לקול קברניטיו המנוסים — יתכן ואמנם היה מגלה את „היבשת החמישית“, אפס, הוא התעקש על כיוון צפון-מערבי ובצורה זו נפל בחלקו „ההישג“ הכביר לעבור את כל האוקיינוס השקט התיכוני מבלי לראות יותר מאשר

הר-הגעש הגבוה ביותר באיים

מספר איים קטנים. לבסוף הגיע לשרשרת של איים הרריים גדולים, אשר להם נתן שמות ספרדיים כגון אוזבל, סן-קריסטובל, גואדלוקה ועוד. בהיותו משוכנע, כי איים אלה הנם חלק מן היבשת האבודה, שממנה הביא שלמה את „כתם-אופיר“ לירושלים, קרא אותם ב"שם „איי שלמה“. לאחר ששוטט חדשים אחדים באזור חזר מנדניה לפירו, כי

בעית התעתיק מרם נפתרה

בעיה מיוחדת מהות גם האותיות ה' דגושות. למשל השם סדן, שמכיל ה' עם דגש. האם יצטרכו לכתוב בלועזית saddan עם שתי d או עם d אחת. גם התעתיק של הצירה והסגול צריך יהיה למצוא את פתרונו בלועזית. כאשר האקדמיה תקבל את ההחלטות הסופיות בכל שאלות התעתיק, ותפרסם הדבר ברבים וכל פקיד הממשלה ה' נוגעים בדבר יקבלו הוראות מפורשות עם הכללים המתאימים והם יהיו מחויבים לנהוג לפי כללים אלה. כל חותמת הדואר בכל סניפי הדואר במקומות הישוב יוחלפו והתעתיק הלטיני ייחרת בהם לפי ההחלטות של האקדמיה ל' לשון העברית. גם כל השלטים המוצבים בדרכים והנושאים את שמות הישובים ישונה בהם התעתיק הלוועזי לפי הכללים שייקבעו. כללים אלה יחייבו גם בתעתיק הלטיני במפות הארץ וכו'.

בעת הדיונים בשאלות התעתיק היו כמה מחברי האקדמיה שהציעו לפתור בעיות של תעתיק על ידי צירוף סימנים שונים לאותיות הלטיניות למשל S (עם סימן למעלה). אך הנטייה היא לא לקבל דרך זו, כדי למנוע את הצורך בפתרונות טכניים בעת הדפסת האותיות הלטיניות עם הסימנים. האקדמיה תלך בדרך של הקלות בכיוון זה והיא תקבע תחליפים לכל אחת מהאותיות העבריות הנזכרות לעיל באותיות לטיניות רגילות בלי כל צירוף של סימנים.

י. עמ

בעיה זו מזה זמן רב, וכישיבתה הבאה, שתתקיים בעוד כחודש ימים, יתקבלו ההחלטות הסופיות.

הצורך בקביעת תעתיק אחיד ומחייב בא בשל השימוש הבלתי שיטתי בהעתיק שמות עבריים לכתב לטיני, הנעשה כיום בידי פקידים שונים כראות עיניהם וכל אחד מהם נוהג ברוח הלשון הלוועזית שבה הוא רגיל. דבר זה מרבה את הנוסחאות השונות בכתבי לועזי של אותו שם עצמו. השם ברוך, למשל, נכתב בדרך כלל בלטינית Baruch, אלא שמי שרגיל בצרפתית קורא שם זה בארז'ה. השם זכרון יעקב נכתב כיום בלועזית Zichron Jacob, האנגלית זכרון יקרא אותו זיכרון גייקוב וראשון לציון יקרא ראשון-לצאיון. האקדמיה שואפת, איפוא, לשוות לכל השמות תעתיק אחיד לפי כללים מסוימים ולפי זה ייכתב להבא Zichron Yaakov ו' Rishon Letzyon וכו'.

האותיות המעוררות את הבעיות ה' עיקריות: ע, ה, ק, ט, ש, צ, כ, וכן השוא והאקדמיה דנה בקבלת כללים שלפיהם ייקבע התעתיק הלטיני האחד לכל אחת מהאותיות הנ"ל וכן לשוא. אם יוחלט למשל, שבמקום ק' בא תמיד K (ואף פעם לא C) יחייב הדבר אחת ולתמיד. כן אם ייקבע שבמקום ה' והת' בא תמיד T — יונהג הדבר באופן מחייב. כן ייקבע אם במקום צ' יבוא Tz או צירוף אחר: כמו כן מה יבוא במקום כ' (רפיה) h או Ch.

נ מאמר יסודי שפורסם בגיליון 15 של "הבולאי העברי" (מינואר 1954), בשפה האנגלית, עמדנו בהרחבה על הבעיה הכאובה של התעתיק העברי הלוועזי לגבי שמות של ישובים גיאוגרפיים. בעיה זו, המעניינת את הבולאים במיוחד, בשל השינויים התדירים בחותמות הדואר, לא מצאה עדיין את פתרונה הסופי.

המאמר המעניין, שאנו מעתיקים או מתוך "הארץ" (שבו הופיע בימים אלה) מוכיח זאת בעליל. אין אנו מפרסמים אותו מתוך הזדהות, שכן ברור לנו, כי אחדות מהחזיתות אינן מבוססות די צרכן, כך, למשל, לא חשגנו אישור לטענה, כי שמות הישובים הידועים, כגון "ירושלים" יועברו בחותמות חדשות לתעתיק לטיני פונטי לועזי ("ירושלים" במקום "גירוזלם"). אדרבא, ה' מציאות מעידה על מגמה הפוכה מזו: חותמות הדואר של תל-אביב יופו, למשל, מועברות בחזרה לתעתיק מקובל Jaffa ברם, טענות הכותב הנכבד מאלפרד כשלעצמן ועלכן הננו דואים צורך לה' ביאן לדיעת ציבור המעוניינים שלא

קראו במקור.

מכתבים היוצאים ונכנסים לירושלים מוחתמים בחותמת דואר, שבה חרות השם ירושלים גם באותיות לטיניות. אולם למעשה זהו שם העיר באנגלית "Jerusalem". בקרוב יוטבע בחותמת הדואר של ירושלים שם עיר הבירה באותיות לטיניות בתעתיק חדש וגם ב' לועזית יקראו את שם העיר 'ירושלם' Yerushalaim". הדבר יצא אל הפועל כאשר האקדמיה ללשון העברית תסיים את דיוניה בשאלת התעתיק של השמות העבריים לכתב לטיני, ובסיום הדיונים יתקבלו ההחלטות, אשר יחייבו את כל המוסדות הרשמיים. בהתאם להחלטות אלו ייקראו גם בלועזית כל השמות של הערים, מקומות הישוב, השמות הפרטיים והמשפחתיים לפי כללי התעתיק החדש. נצרת תיקרא גם בלועזית זית נצרת (ולא נאזרט); צפת תיקרא צפת (ולא סאפאד) וכו'. גם בתעתיק הלטיני של שמות המשפחה והשמות הפרטיים יונהג כתיב אחיד ומחייב בכל התעודות הרשמיות. האקדמיה ללשון העברית עוסקת ב'

האלופה הבולאית

שושנה ריבנר, אלופת הנוער הישראלית בשחמט מוכיחה, כי הבולאות אינה חובבות ליושבי בית בלבד. בכל שעת-פנאי מתמסרת שושנה, תלמידת חשמל, לסידור אוצרותיה הפילאטליים.

בולים אלה פסולים

מטעים הפדרציה הבינלאומית לבוליאות נמסרה לנו הרשימה הבאה של הוצאות מזיקות, שנפסלו להצגה בתערוכות פילאטיות, לפי הכללים שנקבעו ע"י פ"פ. האספנים מתבקשים להסתייג מהוצאות אלה.

בלגיה

דמיאן, ונדרוולדה, בוס, ניקוב אימא-
בא, 8-1946 — הוצאה פרטית בלתי-מוסמכת.

סידרות "נגד שחפת", 1947 — מנזר אשל ומנזר שיברמונט, 1948; סדרה וצמדה אדוארד אנזל, 1948; בול שחרור אנטוורפן, ובול מחתרת ליאז, 1948; וצמדה קלכברג, 1950; וורהרן וקונסי-אנס — צמדים 1950; צמדות יורדנס, ויידן, 1949 — תוספת מחיר מעל 50% מן הערך הנקוב.

מרוקו הצרפתית

צמדות סולידריות, 1948; בול גנרל לקלר, 1950; יום-הבול, 1950; בול סולידריות, 1950; סידרת-אוויר לקלר-טמרה, 1952 — תוספת מעל 50%.

חבל-הסאאר

סידרות-שטפון (רגיל ואור) ושתי צמדות, 1948 — תוספת מעל 50%.

וויטנאם

קונטרס 1953, הערך הנקוב 350 פרנק — נמכר ב-850 פרנק.

צרפת

צמדת האר"מ, 1949 — לא נמכר באסנבי-הדואר.

מזרח-גרמניה

צמדה, יום הבול 1955 — נמכרה במחיר מופקע.

הונגריה

סידרות דואר אויר ודואר רגיל "ליום הבול" 1952 ו-1953 — מעל 50%.

קוראסאו

בוליסער, 1952 — התוספת למעלה מ-50%.

גם ישראל היתה מיוצגת בפרג

— מאת כתב מיוחד —

תערוכה "פרגה 1955", שנערכה בחודש ספטמבר, ושאליה נודעתי בעת שהיתי בצ'כוסלובקיה, היתה חוויה מיוחדת במינה. הוצגו בה כשלוש מאות מוצגים, כשליש מהם של אספנים מ"חול".

פרט פיקנטי וראוי לחיקוי שברצוני להזכירו, בטרם אספר על התערוכה עצמה, הוא, שבימי קיום התערוכה השתמשו לצרכי תעמולה במדככת דואר ב"סגנון המאה הקודמת, שהיתה עוברת ברחובות פראג, כשה"פוסטילון" תוקע בשופרו כבימים ההם, להנאתם המרובה של הילדים שהיו רודפים אחרי הרכב (ששימש, אגב, להרקת תיבות המכת"ב) והיו מוכנים לתת "עד חצי ה"מלכות" בשביל "טרמפ" בכרכרה ההיסטורית.

התערוכה הצטיינה בזה, שבפעם הראשונה אחרי המלחמה הרשו בה את השתתפותם של אספנים אינדיבידואליים, נוסף על אוספי ה"קולקטיבים". עובדה זו הגבירה, כמובן את התעניינות הציבור, ואף כי לרמה של "פרגה — 1938" לא הגיעה ומ"שטוקהולמה" היתה רחוקה, ממש כרחוק מנחת ממערב, הרי בכל זאת, היתה בבחינת מפעל שכלל הרבה אוספים יפים.

תנהלות הדואר של 23 מדינות שלחו את מוצגיהן, וביניהן הצטיינה בעיקר, הדואר הסובייטי, הדואר השווייצרי והדואר הצ'כוסלובקי עצמה.

בסוג האוספים הלאומיים (צ'כוסלובקיה בלבד) נראו מספר מוצגים מצויינים, עם אכסמפלרים נדירים של בולי סדרות "הראדיין" ו"אוסבובודנה ריפור" בליקה" (ריפובליקה משוחררת). אוסף "מרנאק" הצ'כוסלובקי, שזכה במדליית זהב, כלל מסגרת גדולה עם הדפסיות מן השנים הראשונות של צ'כוסלובקיה, וכן אוסף מושלם של הדפסיות-הרכב "פוסטא צ'סקוסלובנסקה — 1919", ערוכים לפי טיפוסים, זיופים, דואר צבאי וכו'.

מעניינת מאד היתה הספציאליזציה על הנושא "הראדיין 25 הלוו", שהוצגה ע"י האספן הבלגי מוריץ רייס מאנטוורפן, בצירוף תצלומים ומסודרת לפי שתי החוקר הציילי חלק, האספן וואליש הציג אוסף נאה של ניקובים נדירים ב"בולי סדרות "הראדיין", בולי הסמלים וכו' וכן את בולי דואר האוויר הראשונים, שבלים, שוליים ופסטיבילים בלתי-ידועים וכו'.

בסוג "מחזן לתחרות" בלט האוסף של הבולאי הדאני טון גרונלונד, ש"הציג פינגונד 1866/67. פרופסור וואגנר הציג אכסמפלרים קלאסיים נהדרים בתוכן מכתב עם פס כפול של בולי נאפולי "צלב סאבויה".

האובייקט הגדול ביותר, שבצדק זכה בפרס הראשון ובמדליית זהב היה אוסף של הוצאות אוסטריות ראשונות, של קובאצ'יק. ב"24 מסגרות הוצג חומר נהדר זה, במצב יוצא מן הכלל, שהכיל בין היתר, את כל ה"מרקורים" יקרי-המציאות. נוסף על כך הפתיע בתערוכה ריבוי הבולים הקלאסיים, המעטפות והגלויות של אוסטריה-הונגריה. לציון מיוחד ראויים גם האוספים של ישראל, הולנד, הונגריה, בריטניה, טורקיה, סרביה וצרפת, שקסמן לכל המבקרים בתערוכה.

ארגון-הברית היו מיוצגות באוסף נאה של פרופסור קצקא מפראג, שהציג בין היתר, אכסמפלרים נדירים של ההוצאות משנת 1854. אוסף זה הוצג זו הפעם הראשונה בציבור וקיבל מדליית זהב. אספן שני שהציג בולים אמריקאיים, באופן חלקי, היה איבו קבשיניץ קה, שהראה, במחלקת אוספי הנוער, בול ל"ושינגטון ופרנקלין, ערוכים לפי גיבורים וסימנים מימיים. נוסף לכך הציג גם הדפסיות של מנהל-דואר מקומיים על ההוצאות הראשונות של ארה"ב. רבים היו גם מוצגי הנושאים, שהציג טפצמה, בעיקר, לנושאים הנלמדים בתיאטרון.

בתערוכה, שהיתה פתוחה במשך שבועיים, ביקרו למעלה ממאה אלף איש.

● בולאים המתעניינים בבתי הדואר האמריקאי, ישמחו לשמוע על מדריך חדש שהוצא לאור ע"י משרד הדואר של ארה"ב. המדריך כולל רשימה של כל בתי-הדואר, טיפוס וטוכנויות, רשימה מה של בסיסים, מחנות ושדות-תעופה צאביים שיש בהם שרותי-דואר. כן מצוי רפת רשימה של משרדי דואר שנסגרו או ששמותיהם הוחלפו בשנתיים האחרונות. אספנים שאינם נבחלים מן המ"חיר (שמונה דולרים) ושיכולים להשיג הקצבת מטבע קשה, יוכלו להזמין את הספר אצל "סופראינטנדנט אוף דוקומנט" טס", המדפיס הממשלתי, ושינגטון 25, ארה"ב.

● באוספו של בולאי ספרדי נתגלה אכסמפלר של הבול בן 3 לירות מיטוסקנה. מגיע עתה לשלשה ממספר ה"אכסמפלרים הידועים של בול זה.

ידיעות קצרות מכל העולם

כך משתקפת ישראל בקטלוג 'סקוט' החדש

עלית מחירים מאלפת נרשמה במהדורה החדשה של קטלוג "סקוט" האמריקאי (1956) לגבי בולי ישראל. הגנו מוסרים להלן אחדות מן ההערות המעניינות ביותר של קטלוג זה:

דואר עברי

(מ ש ו מ ש)

250 פר' — 10 דולר

500 פר' — 20 דולר

1000 פר' — 50 דולר

(בלתי־משומש)

250 פר' — 15 דולר

500 פר' — 30 דולר

1000 פר' — 75 דולר

..*..

צמדת: "תבול" — 3 דולר

(משומש ובלתי־משומש)

..*..

יום העצמאות תש"י (בלתי־

משומש); 20 פר' — 1,75; 40 פר' — 3,50 דולר.

מכביה, 1950

משומש 1,50; בלתי־משומש 1,75 דולר.

תל-אביב בת 40

בלתי־משומש: 1,50 דולר.

בול המנורה (1000 פר')

בלתי־משומש 6 דולר; משומש 3,50.

דמי-דואר ראשונים:

3 פר': 2,25 (משומש ובלתי־משומש);

5 פר': 2,25 (משומש ובלתי־משומש);

10 פר': 2,50 (משומש), 3,00 (בלתי־

משומש); 20 פר': 6,00 (משומש), 7,50

(בלתי־משומש); 50 פר': 17,50 (משומש)

(מש: 20 דולר (בלתי־משומש).

בול פתח־תקוה

בלתי־משומש 4,50 דולר, משומש 0,75.

● סדרה של בולי נוף נהדרים ורבי־

גוונים, מודפסים בווינה, הופיעה ב־10 לדצמבר בטורקיה. הציונים לקוחים מ־טביבות העיירה אנטליה.

● "קיפ" היא יחידת־מטבע חדשה

הנקובה בבולים שהופיעו בסוף אוקטובר במדינת לאוס (הודו־סין). "קיפ" שווה לעשרה פרנקים.

הגדרה

"אספן בולים הוא אדם המפיק הנאה כשהוא אוסף, אבל מפסיד כסף כשהוא מוכר.

בולאי הוא אדם המתמצא בבולים עד כדי כך שהוא נהנה מהם וגם מפיק רווחים כשהוא מוכר.

טוחר־בולים הוא אדם המפיק מאספני־בולים רווחים המפצים אותו בעד ההפסדים שגורמים לו עסקיו עם בולאים". (באמ"פ)

● מארגני "פיפסט" מכחישים בתור

קף כל שמועה על דחיה נוספת ומבטחים כי התערוכה הבינלאומית בנייריודק פתח תיפתח ב־28 באפריל 1956 ב"קריסטל". לכבוד "פיפסט" יוציא הדואר האמריקאי בול בן 3 סנט, צמדת־זכרון, גלויה ומעטפה מיוחדת עם בול מוטבע.

● הדואר השווייצרי ממשיך בנוהג

של הוצאת קונטרס בולים עם בולי פרר' יובנטוטה. הסידרה של שנה זו, שנושאה שוב פרפרים, הופיעה בקונטרס ש־מחירו 5 פרנקים.

● הגנרל לונרדי חתום על צו של

ממשלת ארגנטינה בדבר הוצאת הבול לכבוד הפיכת ה־16 בספטמבר. הבול הופיע — אך הנשיא עצמו נעלם...

● חובבי הספורט בבולים ישמחו

לשמוע, כי גואטמלה הוציאה סידרה של שלשה בולים לכבוד יובל הכדורגל במדינה זו.

● הסידרה הנוכחית מן קמניו של

קוסטה־ריקה (תעשיות לאומיות) הודפסה

עד כה אצל תומס דה לה־רי בלונדון. עתה הזמינה מדינה זו אותם בולים עצמם אצל בית הדפוס הממלכתי האוסטרי.

● הדואר האוסטרי, הנוהג זה עשרות

בשנים להדפיס מדי פעם בולי "דמי־דואר", מכל הצבעים ומכל הצורות, החליט עתה לבטל הוצאות אלה. להבא תורכב על מכתבים החייבים בתשלום קנס חותמת־יד או חותמת־מכונה, בה נקוב הסכום שיש לגבות מן המוען. הדבר צורה היא, שבזה מרחיב הדואר את הישטח של "אספני דמי־דואר", כי לכל בית־דואר באוסטריה תהיה חותמת מ־שלו, עם ציון שם המקום.

● החוק נגד זיופים בארה"ב, שהוא

מן הקפדנים ביותר בעולם, אינו חל על בולים של מדינות־הקונפדרציה (הדרום).

● הוצאות החרום של עזה ובני סעב

לא נרשמו עד כה בקטלוגים גרמניים או שהוצאו מתוך חוסר־ביקאות. "מישל" רשם אותן בתחילה במספר 628 ואחר־כך השמיטן. "צומשטיין" מגדירן כמפוקס קות, אף על פי שחוקרים בני־סמך כפול לינברג ואלברט פרידמן הבחירו את הענין ואין עוד ספק, שהבולים האלה אמנם שימשו כהוצאות־חירום. (ראה עמ' 9).

ריקזמה פטריזוטית...

כרשימה של גלויות־מכתי מוס שהופיעה בעתונות הבולאית בעולם קראנו, בין היתר:

ישראל: — בול יובל הסתדרות המורים, חותמת־דואר, ת"א. ציור אלגורי של הצייר הגרמני גב' ריאל מקס, בשם "אור המדע".

ונשאלות כמה שאלות:

אם, אמנם, ציור הבול על פי דוגמה של צייר גרמני — מדוע אין מספרים לנו על כך?

או שמא מועתק־רק הציור של הגלויה — ואם כן מדוע מוכרחים יצרני הגלויות הללו לבחור בציור של אמן גרמני?

EXCHANGE WITH ISRAEL WANTED

Prof. Roberto Cirri,
Ist. Tecn. Industr.
Leonardo da Vinci,
Via Terzolle, Firenze,
ITALY

Leopold Zeiner,
Amstetten, HOLLAND

Josef Kral,
Grosse Sperrgasse 40/15
Wien II., AUSTRIA

Mr. Ohta,
2no. Kumi, 890 Kamiyokota-cho
Fukuoka, JAPAN

Aldo Gioni,
Via Pontenuovo9, Sassuolo,
Modena, ITALY

Hilaron Rodriguez,
Oficinas de Correo,
Seccion Poste Restante,
Provincia de Corrientes,
F.C. del Estado Gral. Urquiza,
ARGENTINA

George Quester,
408, Wellington Road,
Mineola, N.Y., U.S.A.

Toshiyuki Okamoto,
33 — Shimochujo, Ibaraki,
Osaka, JAPAN

M. van Dijke,
Rusthofstr. 16,
Rotterdam, HOLLAND

Dr. Lucio Gallina,
Corso Garibaldi 20,
Borgomanero, Novara,
ITALY

Kryztof Mielnikiewicz,
Ostrow — Maz.
Woj. Warszawa
Ul. Mickiewica No. 14,
POLAND

דנברק

בית-המסחר לבולים „דני-
ברוק“ מחפש שותפים לחליפין
בישראל. קורספונדנציה באנ-
גלית, צרפתית, גרמנית.
“DANNEBROG”
Dannebrogsgade 28
Copenhagen V, Denmark

» ה ב ו ל א י «

מכירה — קניה — החלפה

י ש ר א ל
א י ר ו פ ה
ד ו א ר - א ו י ר

תל-אביב,
רחוב אלנבי 76, בנין „ק.ל.מ.“
(נא להשתמש במעלית)

בקש מיד את

קטלוג המכירה ה-36

אנו מציעים במכירה זו

- קדומים נדירים
- מנדט — א"י
- מנהלת-העם ובולי הקהק"ל
- יודאיקה
- ישראל וארצות-אירופה

אפשר לראות את החומר
במשרדנו

א. קארו ש. פינקלמן

ת.ד. 4174

רחוב אלנבי 76

תל-אביב

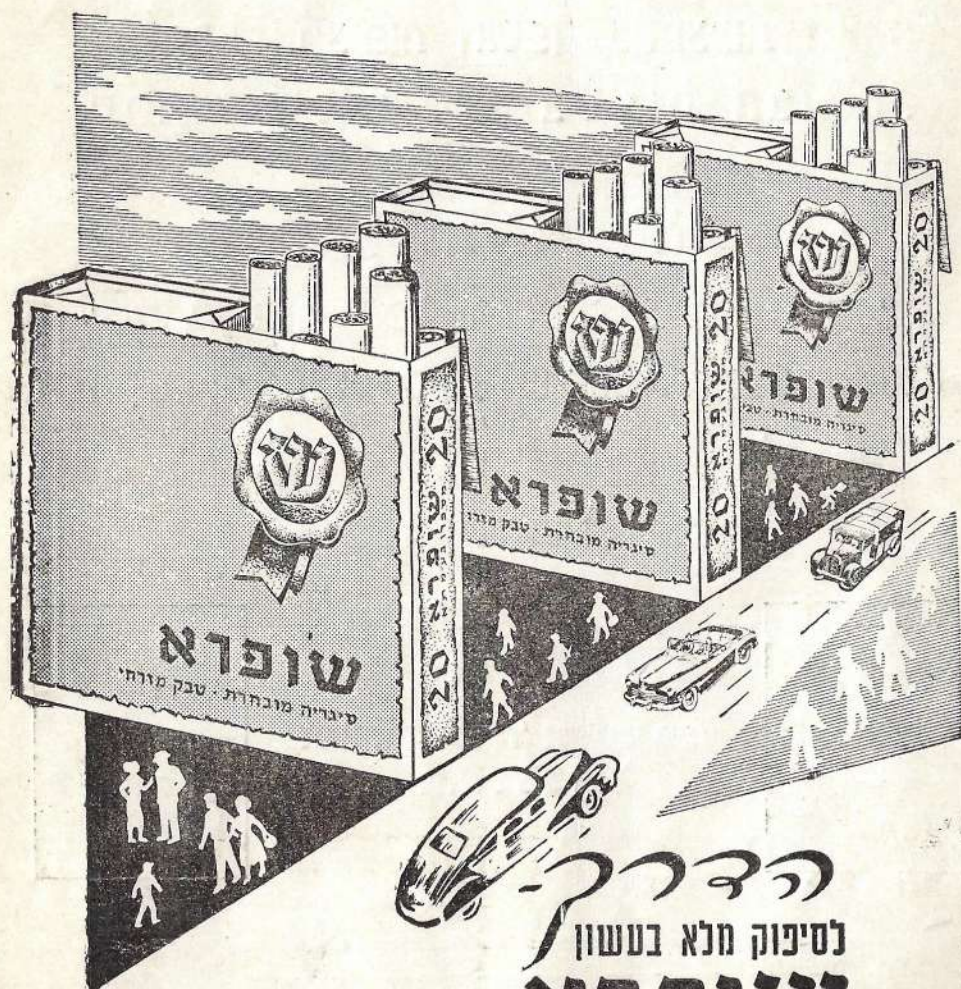
"בולים" בע"מ

המנהל: י. גוטליב תל-אביב רח' ביאליק 6, ת. ד. 4307

המכירה הפומבית ה-12 תחילים בינואר 1956

בולאים שאינם רשומים בכרטיסיה שלנו יקבלו את הקטלוג לפי דרישה

נא להכין חומר למכירה ה-13 ולהתקשר אתנו להתייעצות

20 סיגרים 400 נדומה

הדרך
לסיפוק חלא בעשון
שופרא

אם הנך בולאי

ואם בולי דואר ישראל הם שטח פעולתך,
אז הבטח רציפות אוספך באמצעות הזמנה
קבועה של בולים בשרות הבולאי.

השרות הבולאי

ישמח לענות לכל פניותך בדבר הפרטים
הקשורים בהזמנה קבועה של בולי דואר ישראל.

פנה בהקדם

לשרות הבולאי

תל-אביב רח' אלנבי 132
ת.ד. 606

הבולאי העברי

העורך והמו"ל: ש. שמואלביץ, האחראי: א.ב. שריבר; המנהל: ד"ר יעקב פרוידנברגר.
כתובת המערכת והמנהלה: ת.ד. 2896, תל-אביב, דפוס א. מוזס, רחוב פין 7, תל-אביב.